

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta pedagogická

Bakalářská práce

2014

Barbora Zavadilová

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA PEDAGOGICKÁ
KATEDRA HUDEBNÍ KULTURY

Základní umělecká škola Třemošná

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Barbora Zavadilová


Specializace v pedagogice, obor Popularizace hudební kultury

Vedoucí práce: Mgr. Vít Aschenbrenner, Ph.D.

Plzeň, 2014

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval(a)
samostatně s použitím uvedené literatury a zdrojů
informací.

Plzeň, 10. dubna 2014


.....
vlastnoruční podpis

Děkuji vedoucímu práce Mgr. Vítu Aschenbrennerovi, Ph.D., za cenné rady, připomínky a vedení při zpracování bakalářské práce. Dále chci poděkovat ředitele Základní umělecké školy Třemošná Jarmile Žižkové, Daliboru Bártovi a ostatním pracovníkům školy za poskytnutí materiálů, informací a podnětu k vypracování práce. V neposlední řadě patří dík mým rodičům za podporu při studiích a přátelům za to, že to se mnou vydrželi.

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta pedagogická
Akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Barbora ZAVADILOVÁ
Osobní číslo: P11B0333P
Studijní program: B7507 Specializace v pedagogice
Studijní obor: Popularizace hudební kultury
Název tématu: Základní umělecká škola Třemošná
Zadávající katedra: Katedra hudební kultury

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Prostudování literatury, případné doplnění a rozšíření pramenů.
2. Návrh osnovy, postupu práce a obsahu jednotlivých kapitol.
3. Příprava a realizace rozhovorů s vybranými pedagogy a zaměstnanci školy.
4. Zpracování materiálů do jednotlivých kapitol.
5. Závěry.

Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy: 45 s. textu, 10 s. bibl. část
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná
Seznam odborné literatury:

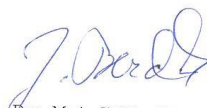
1. BORN, Jan. Pamětní kniha obec Třemošná I. 134 s.
2. BORN, Jan. Pamětní kniha obec Třemošná II. 200 s.
3. KOLEKTIV AUTORŮ. Kronika ZUŠ Třemošná 1.díl. 287 s.
4. KOLEKTIV AUTORŮ. Kronika ZUŠ Třemošná 2.díl. 145 s.
5. KOLEKTIV AUTORŮ. Třemošná 1181 - 2001. 88 s.
6. ZAVADILOVÁ, Barbora. Dalibor Bárta. Seminární práce. Plzeň: ZČU, 2012. 13 s. Mgr. Vít Aschenbrenner, Ph.D.
7. ZAVADILOVÁ, Barbora. LIŠKOVÁ, Alice. ZUŠ Třemošná. Seminární práce. Plzeň: ZČU, 2012. 34 s. Mgr. Vít Aschenbrenner, Ph.D.

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Vít Aschenbrenner, Ph.D.
Katedra hudební kultury

Datum zadání bakalářské práce: 14. června 2013
Termín odevzdání bakalářské práce: 15. dubna 2014


Doc. PaedDr. Jana Coufalová, CSc.
děkanka




Doc. MgA. Jiří Bezděk, Ph.D.
vedoucí katedry

V Plzni dne 3. července 2013

Obsah

1	Úvod	3
2	Město Třemošná	4
2.1	Geografické vytyčení města Třemošná	4
2.2	Vznik města a jeho majitelé	4
2.3	Současnost.....	5
2.3	Kulturní život ve Třemošné	6
2.3.1	Ochotnické divadlo.....	6
2.3.2	Výtvarný kroužek žáků ZŠ ves	7
2.3.3	Loutkové divadlo	7
2.3.4	DDM Kamarád	7
2.3.5	„Společnost malíře Václava Brožíka“	8
2.3.6	Městská knihovna	9
3	Základní umělecká škola Třemošná, všeobecná historie do roku 2000 .	10
4	Historie Školy od roku 2000.....	15
5	Soubory fungující při ZUŠ Třemošná	18
5.1	Dětský pěvecký sbor Kvíčaly	18
5.2	Dětská lidová muzika TřemCha.....	18
5.3	TremoloDixielanders	18
5.4	Zobcový kvintet Komorní kotrmelec	19
5.5	TREKEYS.....	19

5.6	Žestový soubor	19
6	Pravidelné akce školy	20
6.1	Vánoční koncert	20
6.2	Závěrečný koncert v Besedě	21
6.3	Festival Jazz U Řeky.....	21
6.4	Ostatní	22
7	Významní ředitelé a pracovníci ZUŠ	23
7.1	Dalibor Bárta.....	25
7.1.1	Tremolo	28
8	Rozhovor se současnou ředitelkou ZUŠ Jarmilou Žižkovou.....	31
9	Závěr.....	37
10	RESUMÉ	38
11	Seznam použité literatury a pramenů	39

1 ÚVOD

Hlavní náplní základních uměleckých škol je vzdělání dětí, dospívajících, případně i dospělých v uměleckých oborech. Lze na nich vyučovat obor výtvarný, taneční, literárně – dramatický, nejčastěji se jedná ovšem o obor hudební. Statutárně patří základní umělecké školy pod Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, díky tomu mohou žákům nabídnout vysoký standart vzdělávání. Základní umělecké školy však poskytují svým žákům nejen vzdělání, ale i zábavu, smysluplné prožití volného času a realizaci.

Cílem bakalářské práce je seznámení se Základní uměleckou školou ve Třemošné. Škola leží v blízkosti mého bydliště a má pro mě osobní význam. Po léta jsem ji navštěvovala jako žákyně nejprve hry na klavír, poté zpěvu a především jsem tu objevila lásku ke hře na saxofon, která trvá dodnes.

V současné době jsem členem orchestru ZUŠ¹ Třemošná „Tremolo“ a vyučuji na škole hře na saxofon. Už jako malá holka jsem zde potkala výborné pedagogy a přátele a to trvá dodnes. Dá se tedy říci, že ZUŠ Třemošná se mi stala osudnou, proto je, myslím, pochopitelné, že jsem se k ní uchýlila i při výběru tématu své bakalářské práce. Mým cílem je vytvořit ucelený soubor, který by stručně a přehledně shrnul minulost školy a charakterizoval by její současnost.

V úvodu práce vymezuji město Třemošná jak geograficky, tak historicky, zaměřuji se také na kulturní historii a současnost města. Druhá část se týká již historie samotné ZUŠ a její současností. Zde popisuji i tradiční akce školy. Dále jsem se věnovala významným pedagogům ZUŠ Třemošná, přičemž podrobně se zabývám Daliborem Bártou, mým učitelem hry na saxofon a dirigentem orchestru „Tremolo. Obé totiž považuji za nedílnou součást ZUŠ, která si zaslouží více pozornosti. V závěru práce uvádím rozhovor se současnou ředitelkou ZUŠ Třemošná Mgr. Jarmilou Žížkovou.

¹ Základní umělecká škola.

2 MĚSTO TŘEMOŠNÁ

2.1 Geografické vytyčení města Třemošná

Město Třemošná leží v široké táhlé Plzeňské kotlině, kterou ze severu uzavírá Krkavecká pahorkatina, z jihovýchodu Radyňská vrchovina a na východu Radečské pásmo. Kotlina je nejnižší částí západočeské pánve a nachází se na jejím východě. Vznikla ve třetihorách, kdy se snížilo dno dříve zde ležícího moře a v okolí vystoupila pohoří Brdy, Radyně, Klatovské předhoří a Tepelská Plošina. V té samé době kotlinu ohraničily pozůstatky sopečné činnosti - vrch Homolka u Příšova, Chlum nad Manětínem a Krkavec.²

Třemošná se nachází 9 km na sever od Plzně, spadá pod okres Plzeň-sever. Jejím středem protéká potok Třemošenka pramenící asi 2 km od obce Čbán. Potok protéká obcemi Čbán, Podmokly, Radimovice, Všeruby, Nevřeň, Příšov, Ledce, Třemošná, Žichlice a Chotiná. U obce Kaceřov ústí do řeky Berounky. Potok je vodohospodářsky významným vodním tokem. Bývaly na něm stavěny prosperující mlýny, koupaliště a část před jeho ústím provází regionální biokoridor systému ekologické stability. U obce Česká Bříza a za obcí Příšov je v okolí potoka chráněné krajinné území. V potoce žije řada běžných druhů ryb a díky zlepšující se čistotě vody v něm lze najít i ryby obývající obvykle podhorské a horské toky. Mezi tyto ryby patří například lipan podhorní, pstruh obecný, mník jednovousý, mřenka mramorovaná a piskoř pruhovaný. V úseku od ústí až ke 12 km toku je Třemošenka využívána i vodáky.³

2.2 Vznik města a jeho majitelé

První písemné zmínky o Třemošné, tehdy ještě malé osadě, jsou z let 1181 – 1182. Její název byl odvozen ze slova Střemcha, což je název keře, který v té době společně s dalšími listnatými stromy rostl podél potoka Třemošenka. Původně tedy byla osada pojmenována Střemošná, ale kvůli špatné výslovnosti byl název záhy změněn na Třemošná.

Od svého počátku patřila Třemošná vladykovi Radostovi z Třemošné. Po jeho smrti, tj. v roce 1200, byla Třemošná knížetem prodána nově založenému proboštví Mělnickému. Roku 1293 bylo proboštví Mělnické a všechny jeho statky včetně Třemošné

² KOLEKTIV AUTORŮ. Třemošná 1181 – 2001. 88 s, str. 3.

³ Tamtéž.

králem Václavem II. přidruženo ke kapli Všech svatých na pražském Hradě. Téhož roku ji však stihl probošt mělnického kostela Oldřich prodat klášteru v Plasích. V roce 1300 bylo probošství v Mělníce obnoveno a nový probošt Mikuláš ze Štýru žádal o vrácení všech statků, tedy i Třemošné. Vznikl tak konflikt mezi plaským opatem Janem a proboštem Mikulášem. Spor byl ukončen až roku 1312, kdy byla Třemošná navrácena kapitule v Mělníce a plaský klášter jako náhradu za Třemošnou a ves Senec obdržel 100 hřiven stříbra.⁴

Až do roku 1436, tedy do úplného zániku probošství v Mělníce, byla Třemošná pronajímána jiným pánům či klášterům. V roce 1415 byla Třemošná králem Václavem IV. zapsána Petrovi z Chrástu, takže v roce 1436, kdy zemřel probošt Zikmund a probošství v Mělníce zaniklo, se Petr z Chrástu stal právním držitelem Třemošné.⁵

Po Petrovi z Chrástu připadla Třemošná Přibíkovi z Klenové. Třemošná byla následně v držení těchto pánů: Jana z Gutštejna, Albrechta z Kolovrat, Jana a Bernarda z Vladštejna a hraběte Jana Vikarta z Vřesovic. Kvůli dluhům prodal roku 1651 Jan své statky Zikmundu, hraběti z Götzů. V roce 1670 byla hraběnka Isabela Marie z Götzů držitelkou nekmířského panství, pod které spadaly obce Nekomíř, Lhotka, Tatiná, Žilov, Nevřeň, Příšov, Ledce, Záluží, Stýskaly a nově i Třemošná. V roce 1772 panství nekmířské náleželo pánům z Vrtby, kteří vymřeli roku 1830.⁶ Poté se Třemošná i s celým panstvím stala podle poslední vůle France Josefa z Vrtby majetkem rodiny z Lobkowitz. Svatbou Jany z Lobkowitz a Karla, hraběte ze Schönbornů, nekmířské panství připadlo rodině Schönbornů. Ta ho prodala roku 1895 JUDr. Stanislavu Wopršálkovi, v jehož vlastnictví zůstalo až do roku 1948, kdy z vůle lidu veškeré majetky panství a klášterů převzal stát.⁷

2.3 Současnost

Už na konci 19. století byla Třemošná jednou z největších obcí v plzeňském kraji, po roce 1960 se její součástí stala i přilehlá obec Záluží. V roce 1972 byla Třemošná na

⁴BORN, Jan. Pamětní kniha obec Třemošná I. 134 s., str. 12 - 14, rukopis.

⁵ Tamtéž, str. 19.

⁶ Tamtéž, str. 22.

⁷ Dostupné z <http://www.tremosna.cz/mesto-tremosna/historie-a-soucasnost/>

základě usnesení Západočeského krajského národního výboru povýšena na statut města. Počet obyvatel města se již po několik let drží na úrovni necelých 5000 obyvatel.⁸

Ve městě jsou dvě mateřské školy a jedna základní škola, sídlící ve dvou budovách. Na okraji Třemošné je sportovní areál s fotbalovým stadionem a hřišti na nohejbal, hokejbal, házenou a tenisovými kurty. K dispozici je také zimní stadion a bowling. O organizaci sportu se starají 4 tělovýchovné jednoty – Tatraň, Sokol Záluží, Sokol Třemošná a Meteor. Fungují zde organizace rybářů, myslivců a hasičů.

V 90. letech byl ve Třemošné postavený bezbariérový dům Exodus, který slouží především jako ubytovací zařízení pro zdravotně postižené občany, dále jako rehabilitační a školící centrum. Zároveň se zde konají pravidelné mše a kulturní akce.

2.3 Kulturní život ve Třemošné

2.3.1 Ochotnické divadlo

V roce 1885 zahájilo svou činnost družstvo divadelních ochotníků v rámci tehdejší Občanské Besedy, která fungovala od roku 1881 a měla sdružovat všechny složky veřejného života ve Třemošné. Vedle tohoto souboru vznikl v roce 1898 pěvecko-dramatický spolek „Zvon“. V roce 1902 byl při Výpomocném spolku dělníků v Třemošné zřízen „Zpěvní odbor dělníků“, který se posléze spojil se „Zvonem“ a tyto dva soubory společně vytvořily pěvecko-dramatický spolek „Rozkvět“. V roce 1908 byl založen „Dramatický odbor Výpomocného spolku dělníků“, který fungoval souběžně s ostatními soubory.

Divadelní život ve Třemošné se rychle rozvíjel, jen samotný soubor „Rozkvět“ čítal kolem 90 členů. Po roce 1960 však divadelní činnost ustávala. V Plzni v té době k Velkému divadlu přibyla nová budova Komorního divadla a obyvatelé Třemošné a přilehlých obcí dali přednost profesionálnímu provedení činoher, oper i operet. Po roce 1970 došlo k úplnému rozchodu členů divadelních spolků ve Třemošné.⁹

⁸ Dostupné z <http://www.tremosna.cz/mesto-tremosna/historie-a-soucasnost/>

⁹ KOLEKTIV AUTORŮ. Třemošná 1181 – 2001. 88 s, str. 47 – 49.

2.3.2 Výtvarný kroužek žáků ZŠ ves

Z historie města je třeba zmínit také výtvarný kroužek, který v rámci ZŠ¹⁰ vedla od roku 1955 učitelka Milada Králová. Pod jejím vedením děti ze Třemošné dosáhly nebývalých úspěchů. Prvním velkým úspěchem bylo vítězství soutěže v rámci UNESCO „Návrh poštovní známky“, přičemž jeden z návrhů byl dokonce vydán jako platná poštovní známka. V roce 1960 třemošenské děti ilustrovaly knihu veršů Františka Hrubína „Kolik je sluníček“ a režisér Hugo Hruška natočil posléze dokument stejnojmenného názvu. Tyto události odstartovaly sled úspěchů dalších: 1.cena za cyklus kreseb „Jaro v Čechách“ na soutěži v Bruselu, výstava kreseb v kanadském Montrealu, účast na expozici v japonské Osace, v Londýně vyšly obrázky dětí v podobě vánočních pohlednic a v New Yorku vyšla o kresbách kniha a dva barevné kalendáře. Z obrázků vzniklo i deset televizních filmů a studio Barrandov natočilo 2 dokumentární filmy.¹¹

2.3.3 Loutkové divadlo

Nápad sestavit dohromady loutkové divadlo dostali třemošenští učitelé v roce 1921. Tehdy zakoupili Alšovi loutky¹², požádali profesora Josefa Skupu o lekce loutkářství a ve Třemošné tak vznikl druhý nejstarší loutkářský amatérský soubor v západních Čechách. Úspěchy u dětí, pro které především byla představení souboru určena, byl veliký, soubor tedy hned v roce 1924 získal podporu TJ Sokola, v roce 1946 pak TJ Tatranu a od roku 1953 soubor financovaly Západočeské keramické závody Třemošná.¹³

Loutkářský soubor funguje ve městě Třemošná dodnes pod záštitou DDM Kamarád. Děti se tak mohou na loutkářská představení nejen dívat, ale i se jich aktivně účastnit a sami se učit s loutkami pracovat.

2.3.4 DDM Kamarád

Dům dětí a mládeže kamarád byl založen v roce 1978 . Svou činností je zaměřen především na děti a mládež, ale pořádají se zde akce i pro důchodce a svými prostory a činnostmi funguje jako kulturní zařízení města. V posledních deseti letech svou činnost

¹⁰ Základní škola.

¹¹ KOLEKTIV AUTORŮ. Třemošná 1181 – 2001. 88 s, str. 50.

¹² Název vzniká od prvních figur modelovaných podle kreseb Mikoláše Alše.

¹³ Dostupné z <http://www.divadlotremosna.cz/>

rozšiřuje také na dospělé. Trávit volný čas výtvarnými a sportovními aktivitami tak mohou nejen děti, ale i široká veřejnost.

2.3.5 „Společnost malíře Václava Brožíka“

Václav Brožík, narozený 5.3.1851 ve Třemošné, byl český akademický malíř, který se stal nejznámějším českým malířem v Evropě poslední čtvrtiny 19.století.¹⁴ V městě Třemošná existuje již od roku 1999 občanské sdružení „Společnost malíře Václava Brožíka“. Cílem společnosti je lépe poznat dílo a život malíře a jakýmsi způsobem obohacovat kulturní a společenský život města. V prostorách městského úřadu Třemošná byla vytvořena výstavní síň, ve které se jednou měsíčně obnovují výstavy různého výtvarného zaměření. Stálými hosty na těchto výstavách jsou žáci ZUŠ Třemošná, kteří svými hudebními výkony zahajují vernisáže. Sdružení také pořádá zájezdy se zaměřením na výtvarné objekty a místa historicky spjatá s malířem Václavem Brožíkem.

Na jeden z nejvýznamnějších zájezdů vzpomínají členové společnosti takto: „Roku 2001 se vrcholným zážitkem pro všechny zúčastněné stal zájezd do Paříže a Barbizonu a shlédnutí bezpočtu galerií. Nezapomenutelné bylo a navždy bude dlouho očekávané setkání při pietním aktu u malířova hrobu s jeho pravnučkou, madame Muriel Girault a posledním Brožíkem v přímé linii vnukem Cyrilem. Krátký projev přednesla předsedkyně společnosti paní Papežová, zazpívala altistka paní Zamrazilová, kytici se stuhami v našich národních barvách a nápisy v češtině i francouzštině položil na místo posledního malířova odpočinku třemošenský starosta p.Zeithaml a průběh celého aktu tlumočila dojaté madame Muriel paní Bumbálková. Na závěr vzpomínkového aktu vzdali přítomní svému rodákovi hold zazpíváním české hymny.“¹⁵

V současné době město Třemošná společně se „Společností malíře Václava Brožíka“ provádí rekonstrukci prostorů a okolí rodného domu Václava Brožíka. Výsledkem tohoto projektu nazvaného „Komunitní centrum Brožík“ by měly být prostory přístupné široké veřejnosti s možností rozmanitého využití: multifunkční prostory (semináře, přednášky, společenské akce a setkání, vzdělávací akce, konference..), expozice Václava Brožíka, expozice hamernictví a řemesel, regionální centrum obcí Severního Plzeňska, elektronická

¹⁴ Dostupné z http://spolecnostm vb-tremosna.cz/?page_id=67

¹⁵ KOLEKTIV AUTORŮ. Třemošná 1181 – 2001. 88 s., str. 53.

knihovna, posluchárna, studovna, veřejně přístupné místo internetu, výtvarný ateliér pro volnočasové aktivity a samozřejmě kulturní památka.

2.3.6 Městská knihovna

Nedílnou součástí kulturního života města Třemošná je samozřejmě Městská knihovna. První náznaky vzniku knihovny jsou již v roce 1911, kdy byla ve Třemošné otevřena veřejná čítárna.¹⁶ Shromážděním zde čtených knih vznikla následně obecní knihovna, poté středisková knihovna. Dnes je to Městská knihovna, kterou zřizuje město Třemošná. Knihovna funguje i jako půjčovna knih pro okolní obce, kterým poskytuje svazky ze svého archivu.

Knihovnu navštěvuje přes 350 čtenářů, kterým je k dispozici necelých 14000 svazků. Návštěvníci knihovny mohou kromě půjčení knih využít za malý poplatek studovnu s počítači, internetem a tiskárnu.¹⁷

¹⁶ KOLEKTIV AUTORŮ. Třemošná 1181 – 2001. 88 s., str. 50.

¹⁷ Dostupné z <http://knihovnatremosna.webk.cz/pages/o-knihovne.html>

3 ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA TŘEMOŠNÁ, VŠEOBECNÁ HISTORIE DO ROKU 2000

Dnešní Základní umělecká škola ve Třemošné, byla založena v roce 1946. Tehdy ještě nesla název Lidová škola umění, jak bylo zvykem. První čtyři roky svého fungování spadala pod hudební školu v Plzni, v roce 1950 se však osamostatnila. Prvním ředitelem školy byl Václav Kašpar, který na škole vyučoval hře na housle. Ten však záhy odešel na školu v pohraničí a na jeho místo nastoupila Marie Knížová, též učitelka houslí. Školu vedla společně se svým manželem Oldřichem, který děti vyučoval hře na harmoniku. Manželé chtěli výuku rozšířit o dechové nástroje a klavír, k roku 1950 tedy škola čítala čtyři pedagogy: Marii a Oldřicha Knížovi, Marii Silovskou, která vyučovala hře na klavír a Aloise Hanzlíka, učitele hry na klarinet.

Žáků a s nimi i poptávek postupem času přibývalo. V roce 1953 tedy bylo třeba rozšířit výuku o přípravnou hudební výchovu, dále pak o ambulantní výuku dechových nástrojů pro učně Keramických závodů v Horní Bříze a v neposlední řadě o výuku dechových nástrojů žesťových, které se ujal Bohumil Šneider. Díky širšímu záběru napříč nástroji tak mohly vznikat první komorní soubory. Škola se dostávala do povědomí širokého okolí. Velké ohlasy měli žáci na pravidelně pořádaných koncertech a přehrávkách, nechyběli ani na kulturních akcích města a první úspěchy se dostavily i na soutěžích. „Dechový soubor S.P.D. v Horní Bříze se zúčastnil soutěže L.U.T. a získal ceny v tomto pořadí: Okresní soutěž v Plzni 22.dubna 1956 – I. cena; Oblastní soutěž v Plzni 6. května – I. cena; Celostátní soutěž v Praze 13. května – III. cena.“¹⁸

Učitelé v té době dbali nejen na výuku hry na nástroj, ale rozšiřovali povědomost žáků o hudebním životě jako takovém. Dokladem tomu jsou zmínky v kronice LŠU Třemošná o společných výletech učitelů a žáků za kulturou např. do divadla v Plzni.

Velké změny nastaly ve školním roce 1961/1962, kdy docházelo k reorganizacím hudebních škol. Hudební škola ve Třemošné byla zvolena za školu kmenovou a byly k ní přiřazeny pobočky Horní Bříza, Chrást, Nýřany a Zbůch. Dále se reorganizace týkala rozšíření výuky o taneční, dramatický a výtvarný obor a rozšíření výuky nadaných žáků,

¹⁸ Kronika ZUŠ Třemošná 1.díl, str. 6, rukopis.

kterým se dostalo možnosti dalšího vzdělání. Výuka hudebních nástrojů byla obohacena o violoncello a kytaru.

„Průběh školního roku 1966 – 1967 byl celkem dobrý i když podmínky byly poněkud ztíženy.“¹⁹ Těmito slovy začíná období útlumu školy v letech 1966 – 1969, kdy docházelo k velkým personálním změnám. Důvodem byly časté nemoci učitelů, v některých případech i úmrtí, dále odchody do důchodu a do zahraničí. To vše se samozřejmě podepsalo na týmové práci pedagogického sboru a tím pádem i na výuce a zpětné vazbě žáků. Původní učitelé byli nahrazováni studenty konzervatoře, kteří neměli příliš velké pedagogické zkušenosti a díky studiu měli na výuku málo času. V důsledku těchto událostí byl omezen počet žáků a s ním i veřejná vystoupení školy.

Zlom nastal po roce 1968, kdy bývalou ředitelku školy Boženu Šuchmovou nahradil Miroslav Novák, do té doby učitel hry na housle v Horní Bříze. V té době školu čekalo nové období, plné úspěchů a vzkvětu. Miroslav Novák dbal na rozšíření výuky hudebních nástrojů, souborové hry a zavedl nově výuku sólového zpěvu, který byl do té doby vyučován jen v rámci pěveckého kroužku na základní škole. Mimoto byl výborný pedagog, jeho žáci pravidelně obsazovali první místa soutěží a mnohdy si hudbu vybrali jako své budoucí povolání.

Ovšem i v tomto období rozkvětu měla škola své problémy. V důsledku politické situace byli učitelé povinni absolvovat jednou v měsíci pedagogickou radu, která ovšem byla spíše zástěnkou pro politická školení, na kterých se seznamovali se závěry ÚV KSČ²⁰ a s největšími problémy vnitropolitického a vnějšího dění. Školení samozřejmě odváděly pozornost učitelů od výuky a od plného pracovního nasazení, ovšem výrazně se to projevilo snad jen na sníženém počtu veřejných koncertů a přehrávek. Škola si zachovala svou úroveň a užívala si kladných ohlasů a významných ocenění na soutěžích. Žáci se pravidelně umísťovali na předních příčkách celostátních soutěží v různých oborech. Největším úspěchem bylo pravděpodobně vítězství tehdy desetiletého Michala Metelky, který obdržel ve školním roce 1972/1973 druhé místo v mezinárodní soutěži „Kociánova houslová soutěž“ a započal tak sérii vítězství dalších třemošenských žáků. O jak velký se jednalo úspěch, vyjadřuje novinový článek s nadpisem „Nejmladší laureát“: „Druhé kolo

¹⁹ Kronika ZUŠ Třemošná 1.díl, str. 17.

²⁰ Ústřední výbor Komunistické strany Československa

prokázalo, že českoslovenští soutěžící se začínají vyrovnávat s dosud nadřazenou evropskou špičkou, prosazující se v uplynulých letech. V něčem ji snad ještě předčí. Zvláště v první kategorii. Vždyť její závěr, vystoupení Michala Metelky, mělo u publika ohlas jako na velkém koncertu.“²¹

Vliv politické situace začal být ještě důraznější od roku 1976, nejvíce se pak projevil v letech 1980 -1989, kdy byla škola pravidelně navštěvována členy ROH²² a učitelé se povinně účastnili studií „Dějiny KSČ“²³. Také se objevil nový koncept výuky „komunistická výchova člověka“, podle kterého byli pedagogové nuceni orientovat svou výuku. Učitelský sbor a žáci se aktivně zapojovali do kulturně – politického dění, podporovala se komorní hra, neboť rozvíjela smysl žáků pro Kolektiv a nejdůležitější samozřejmě bylo vést žáky, prostřednictvím veřejných vystoupení na různých oslavách, k socialistickému vlastenectví a k proletářskému internacionalismu. Škola se „těšila“ návštěvám různých soudruhů a organizací, kteří dohlíželi na vykonávanou práci a úzce spolupracovali s učitelským sborem.

Je ale třeba podotknout, že v průběhu těchto let byla škola svou činností zařazována mezi nejlepší školy vůbec. Ve školním roce 1977/1978 získala poprvé, a nutno říci, že ne naposled, ocenění Nejlepší LŠU hudebního oboru a byl jí propůjčen putovní pohár. Také v této době, konkrétně v roce 1982, Miroslav Novák založil proslulý hudební soubor Úsměváček, opírající se o lidovou muziku a který, jak usuzují z textů v kronice LŠU Třemošná, byl Komunistickou stranou podporován. Strana tehdy měla veliký zájem na rozvíjení a propagaci folklorní hudby, tudíž měl soubor mnoho příležitostí k předvedení své práce. Ve školním roce 1987/1988 byl soubor rozšířen o taneční složku a vznikl tak dětský folklorní soubor, který díky odbornému vedení Miroslava Nováka slavil velké úspěchy a dostával se do povědomí široké veřejnosti.

Změnu pro LŠU Třemošná přinesla samozřejmě Sametová revoluce. V kronice je událost rozepsána takto: „Školní rok byl poznamenán výraznou změnou v celé ČSSR²⁴. 17. listopadu nastala nová doba – zhroucení totalitního režimu – KSČ přestává být vedoucí stranou v ČSSR. Změny nabývají tak rychlý a zčásti i nepřehledný spád, že považují za

²¹ Kronika ZUŠ Třemošná 1.díl, str. 32, rukopis.

²² Revoluční odborové hnutí, společenská organizace v socialistickém Československu.

²³ Dějiny Komunistické strany Československa.

²⁴ Československá socialistická republika.

nevhodné rozepisovat celkové dění na stránkách kroniky školy, pro kterou byla vždy poctivá a svědomitá práce prvořadým úkolem.“²⁵ Přesto je z ostatních textů cítit značná úleva a pocit euforie a svobody: „Práce pedagogů by měla mít více prostoru na samotnou podstatu výuky oproštěnou od vedlejšího zatížení učitelů, které se netýkalo profesionální činnosti.“²⁶ Ke změnám došlo pochopitelně i na ministerstvu školství, prvotní změnou pro LŠU Třemošná bylo přejmenování na Základní umělecká škola, ve zkratce ZUŠ Třemošná. Také veškerá činnost ZUŠ spadla do kompetencí ředitele ZUŠ pana Miroslava Nováka, který tak prokázal nejen svou fundovanost po pedagogické stránce, ale i schopnost profesionálně vést školu a vytvořit výborný, dobře fungující kolektiv. Ocenění se mu dostalo ve školním roce 1990/1991, kdy získal od ministerstva kultury ČSR²⁷ titul „Zasloužilý pracovník kultury“.

Ovšem přes veškerý optimismus oné doby se škola musela potýkat s materiálními problémy. Již dlouhá léta měla škola prostory kapacitně nevyhovující počtu žáků a s financemi na tom nebyla o mnoho lépe. Díky tomu se nemohla dostatečně rozvíjet komorní hra a omezena byla také kulturní činnost na veřejnosti, protože škola neměla vlastní koncertní sál a byla závislá na možnostech Domu dětí a mládeže ve Třemošné.

Finanční situace a materiální zabezpečení školy se s léty postupně lepšilo, ovšem stále přetrvávaly prostorové problémy. Třídy v rodinném domku, ve kterém škola sídlila, byla malé a nemohly tak sloužit k výuce komorní hudby. Některé obory byly vyučovány v propůjčených prostorách Základních škol ve Třemošné, Zruči a Horní Bříze. Navzdory tomu panovala v učitelském kolektivu dobrá atmosféra a žáci ZUŠ se v průběhu těchto let umísťovali na předních příčkách celostátních soutěží. Kladné ohlasy sklízely také komorní soubory v popředí s Úsměváčkem, který vystupoval i v zahraničí a o jeho vystoupení měla nejménou zájem Československá televize.

Ve školním roce 1998/1999 byly škole přislíbeny od Městského úřadu Třemošná prostory v mateřské škole ve Třemošné. Zlom nastal v roce 2000, kdy byla škola přestěhována do nově zrekonstruované části budovy Mateřské školy. Stěhování probíhalo v průběhu celého roku a projevil se při něm kladný vztah rodičů žáků, kteří byli při stěhování nápomocni. V tomto roce se také započala úzká spolupráce se „Společností

²⁵ Kronika ZUŠ Třemošná 1.díl, str. 159, rukopis.

²⁶ Kronika ZUŠ Třemošná 1.díl., str. 160, rukopis.

²⁷ Československá republika

Václava Brožíka“ a bezbariérovým domem Exodus, který se stal, díky své blízkosti s novou budovou školy, výborným místem pro konání koncertů. Tato spolupráce trvá dodnes. Zmíněné události se konaly již pod „taktovkou“ Heleny Papežové, která nastoupila na místo ředitelky po odchodu Miroslava Nováka do důchodu.

4 HISTORIE ŠKOLY OD ROKU 2000

Své výročí 55. let od založení školy slavila ZUŠ Třemošná již v novém působišti – prostorách mateřské školy v Družstevní ulici. „Domek, kde umělecká škola až do června loňského roku sídlila, jsme potřebovali jako náhradu pro rodinu, jejíž dům musí ustoupit plánovanému obchvatu města Třemošná,“²⁸ vysvětluje starosta města Jaromír Zeithaml. Přestavba dvou tříd a ředitelny financovala obec a stálo ji to 520 000 korun. Jako odloučené pracoviště ZUŠ zůstaly prostory v ZŠ Třemošná a v Masarykově ZŠ ve Zruči. 55. výročí si škola připomněla slavnostním koncertem a brožurou.

Rekonstrukce pokračovaly na podzim roku 2003, kdy byla přestavěna bývalá kuchyně MŠ²⁹ na dvě nové třídy, které nahradily třídy v ZŠ Třemošná. Od října tak byla celá škola, kromě odloučeného pracoviště ve Zruči, pod jednou střechou. V plánu tehdy byly i úpravy okolí budovy, za účelem vybudování prostranství pro proměnné koncerty. Prostory se ovšem později jevily jako nevhodné, takže dodnes se koncerty tohoto charakteru konají za budovou bezbariérového domu Exodus.

Navzdory rekonstrukcím a stěhování škola stále běžela v plném provozu. Ohlasy získávali žáci všech oborů, nejvíce však zpěváci ze třídy Jaroslavy Hermanové-Zamrazilové. Bylo pravidlem, a bylo to k neuvěření, že její žáci vždy obsadí přední příčky krajských i celorepublikových soutěží. V těchto letech však sklízela úspěch nejen se svými sólisty, ale i s pěveckým komorním sborem Kvíčaly, který roku 2003 založila.

Komorní činnost na škole se rozšířila i následující rok. V únoru roku 2004 založil Dalibor Bárta orchestr Tremolo, složený ze žáků a pedagogů školy, který se stal snad nejoblíbenějším tělesem na škole vůbec.

Zasloužené ovoce přinesl školní rok 2005/2006. Škola obdržela druhé místo v kategorii ZUŠ v soutěži organizované ministerstvem školství O nejúspěšnější školu v krajských kolech předmětových a uměleckých soutěží konaných ve školním roce 2005/2006. V závěru tohoto roku se ředitelka školy Helena Papežová rozhodla odejít z funkce a v červnu roku 2006 byl vypsán konkurz na ředitele ZUŠ Třemošná.

²⁸ Kronika ZUŠ Třemošná 2.díl, str. 4, rukopis.

²⁹ Mateřská škola

Konkurzního řízení se zúčastnilo pět uchazečů, přičemž předpoklady pro řízení splnila Mgr. Jarmila Žižková.

Své působení započala Jarmila Žižková Slavnostním koncertem, který byl zahajovacím koncertem série koncertů patřících k oslavám 60 let od založení školy a které probíhaly po celý školní rok. Na koncertu se pokřtilo nové CD orchestru Tremolo „Světla Ramp“. Pokřtila ho zpěvačka Renata Podlipská, bývalá žákyně ZUŠ Třemošná. Dalším velkým koncertem byl dubnový koncert k 25. výročí založení Úsměváčku. S bývalými členy Úsměváčku si zazpívali i hvězdy folkloru Zdeněk Bláha, Václav Dolejš či Václav Bursa. Během večera proběhl křest CD „V Třemošný louka“, složeného z nahrávek Úsměváčku z let 1985 – 1990.

V následujících letech se škole poměrně dařilo. Školní rok 2007/2008 uzavřel první ročník festivalu Jazz U Řeky, který organizovala škola společně s městem Třemošná, sdružením Jazz bez hranic a bezbariérovým domem Exodus, na jehož konto byl vypsán výtěžek z koncertu.³⁰ Na koncertě si vedle žáků školy zahrály a hvězdy jazzového světa jako je například Tony Lakatos či Peter Lipa. V březnu roku 2009 proběhl první ročník Muzikantského bálu, který nahradil Ples učitelů a který se stal mezi širokou veřejností velmi oblíbenou společenskou událostí, která se popularitě těší dodnes. Mimoto se škola výborně umístila v soutěži O nejúspěšnější školu v krajských kolech předmětových a uměleckých soutěží ve školním roce 2008/2009, tentokrát na prvním místě.

V soutěžích se dařilo i orchestru Tremolo, který se v červnu roku 2010 zúčastnil Národní soutěže orchestrů uměleckých škol. „V celostátním kole v Litvínově jej odborná porota zařadila do takzvaného Zlatého pásma a zároveň souboru udělila dvě zvláštní ceny. Orchester působící při základní umělecké škole v Třemošné tak obdržel i ocenění za mimořádný interpretační výkon a dirigent Dalibor Bárta byl oceněn za jeho vedení. S podobným úspěchem se ze soutěže nevrátil žádný jiný soubor z celých západních Čech.“³¹

Ve školním roce 2010/2011 měli pedagogové školy povinnost připravit nové školní vzdělávací plány tak, aby škola byla připravena ke zkušebnímu provedení v následujícím školním roce. I přesto, že tvorba ŠVP zaměstnávala pozornost učitelů a vedení školy,

³⁰ Kronika ZUŠ Třemošná 2.díl, str. 115, rukopis.

³¹ Kronika ZUŠ Třemošná 2.díl, str. 138, rukopis.

zařadila škola do svých pravidelných akcí několik novinek. Mezi ně patřil například charitativní koncert pro třináctiletého Jana Vaňka, trpícího svalovou dystrofií, kterému peníze, vybrané při vystoupení orchestru Tremolo, pomohly k získání nového vozíku a cestě do maďarských lázní.³² Orchester Tremolo zazářil i při závěrečném koncertě v Besedě, na kterém provedl Gerschwinovu Rhapsody in Blue³³. Přednesl ji společně se známým pianistou a pedagogem školy Eduardem Spáčkem.

V posledních třech letech se ZUŠ Třemošná daří takřka ve všech směrech. Školní rok 2011/2012 jí přinesl opět první místo v soutěži O nejúspěšnější školu Plzeňského kraje. Od září 2012 se prostory školy rozšířily o tři nové učebny, přičemž zbytek školy získal nové vybavení učeben. Původní dvě učebny, koncertní sálek a ředitelna, do kterých se škola stěhovala v roce 2000, se tedy postupem času rozrostly o další patro budovy. Pro zkoušky orchestru Tremolo a koncerty se využívají blízké prostory domu Exodus a nadále trvá vyučování v podruženém pracovišti v ZŠ Zruč. V současnosti škola poskytuje hudební vzdělání 305 žákům a vyučuje v hudebním oboru tyto předměty: klavír, keyboard, housle, kytara, basová kytara, zobcová flétna, příčná flétna, saxofon, klarinet, trubka, pozoun, baskřídlovka, hoboj, dudy, sólový zpěv, sborový zpěv, akordeon a bicí nástroje.

Letošní školní rok také ZUŠ pořádá okresní kolo soutěže ve hře na klavír a krajské kolo soutěžní přehlídky orchestrů.

³² Kronika ZUŠ Třemošná 3.díl, str. 25, rukopis.

³³ Skladba od George Gershwina pro sólový klavír a orchestr míchající prvky jazzu a vážné hudby.

5 SOUBORY FUNGUJÍCÍ PŘI ZUŠ TŘEMOŠNÁ

5.1 Dětský pěvecký sbor Kvíčaly

„Zpěv drozda kvíčaly není příliš nápadný. Zkušené ucho v něm postřehne zjednodušené strofy dalších drozdovitých ptáků, kteří patří mezi naše nejlepší zpěváky: měkké a melodické strofy, dlouhé u kosa nebo krátké u brávníka, stejně jako rozčleňovaný a tvrdý zpěv u drozda zpěvného.“³⁴

Sbor založila v roce 2003 Jaroslava Hermanová – Zamrazilová a už tehdy měl sbor na repertoáru písně pro dětské sbory, vánoční koledy a lidové písně. V roce 2006 vedení sboru převzala současná ředitelka ZUŠ Jarmila Žižková, která za svého vedení založila také přípravný sbor Kvíčalky. Vedení Kvíčalek jí zůstalo nadále, ovšem sbor Kvíčaly vede od roku 2013 Martin Švimberský. Oba dva sbory čítají v současnosti přes 30 dětí, které tak mohou vystupovat na koncertech ZUŠ Třemošná.

5.2 Dětská lidová muzika TřemCha

V roce 1982 byl Miroslavem Novákem založen dětský folklorní soubor Úsměváček, který fungoval až do roku 2000. Ten od té doby spadá pod folklorní soubor Úsměv v Horní Bříze a slouží jako taneční příprava dětí z „malého“ Úsměváčku do „velkého“ Úsměvu.

Na tradici Úsměváčku ovšem navázala Dětská lidová muzika TřemCha. Soubor skládající se z houslí, flétny, klarinetu, kontrabasů, dud a zpěvu hraje, pod vedením Heleny Šandové a Veroniky Hajšmanové, lidové písně z Plzeňska, Chodska a Jižních Čech.

V září roku 2012 počala TřemCha, jinak také Třemošenská Chasa, úzce spolupracovat s přípravnou taneční složkou Úsměváčku a se souborem Úsměv. Dobrý nápad, spojit tato dvě uskupení, si vedoucí souborů ověřili na Regionální přehlídce dětských folklorních souborů v Hrádku u Rokycan roku 2013, kde soubory obdržely 3. místo.³⁵

5.3 TremoloDixielanders

Kapela TremoloDixielanders poprvé vznikla v lednu roku 2010. Její fungování ovšem nepatří k jistotám života, proto od té doby vznikla ještě několikrát a to vždy kvůli

³⁴ Dostupné z <http://www.zustremosna.cz/soubory>

³⁵ Dostupné z <http://www.zustremosna.cz/soubory>

nějaké, pro hráče zajímavé, akci. Odhodlaní hráči z řad orchestru Tremolo si tak zahráli na Jazz festivalu U Řeky, na Muzikantském bále (v rámci půlnočního překvapení), na oslavě oblíbené dixielandové kapely Brass Band Rakovník, na svatbě (jejich milovaného dirigenta Dalibora Bárty), ale i na fiktivním pohřbu, v rámci happeningu plzeňské ZOO.

Od března roku 2012 vystupuje TremoloDixielanders, kapela hrající především dixieland, na kabaretním představení divadelního souboru „JakoHost“. Jedná se pravděpodobně o nejdelší dobu jejího trvání.

5.4 Zobcový kvintet Komorní kotrmelec

Flétnový kvintet vznikl pod vedením Lenky Kořínkové v září 2013 rozšířením předchozího flétnového kvarteta. Soubor hraje skladby napříč spektrem žánrů, tedy od staré hudby barokní až po současnou populární. Aranžmá pro tento soubor, hrající nejčastěji na akcích školy, připravuje buď Lenka Kořínková sama nebo vedoucí orchestru Tremolo Dalibor Bárta, mající s aranžérskou prací dlouholeté zkušenosti.

5.5 TREKEYS

Soubor složený ze tří hráček hrajících na tři a více klávesových, obvykle elektronických, nástrojů, funguje na škole již třetím rokem. V repertoáru má skladby z oblasti moderní hudby, ale i barokní a klasické skladby pojaté novodobým aranžmá. Kromě pravidelných vystoupení na akcích školy funguje soubor i jako doprovodné těleso pro instrumentální sólisty a zpěváky. Vedení souboru se ujal Eduard Spáčil.

5.6 Žest'ový soubor

Žest'ový soubor pod vedením učitele hry na trubku, Jiřího Kodajka a učitele hry na pozoun a baskřídlovku, Jakuba Svobody, funguje, dle potřeby, jako těleso několika variant. Soubor je oblíbený zejména kvůli tradičnímu hraní koled u rozsvícení vánočního stromu ve Třemošné.

Dále na škole funguje množství malých komorních souborů, např. kytarový soubor, saxofonové trio či instrumentální a pěvecká dua.

6 PRAVIDELNÉ AKCE ŠKOLY

6.1 Vánoční koncert

Tradiční předvánoční akcí, na kterou bývá každým rokem hojnější účast, se stal Vánoční koncert školy. Až do roku 2008 se koncert konal v kulturním domě v Záluží u Třemošné. Na koncertech vždy vystupovala řada žáků z různých oborů, komorní uskupení a sbor. Nejvíce oblíbená byla část České mše vánoční od Jana Jakuba Ryby, kterou nastudovala se svými žáky Jaroslava Hermanová – Zamrazilová. Doprovodem zpěvákům byl orchestr Tremolo ve zmenšené verzi.

Návštěvnost koncertu léty rostla, proto bylo nutné přestěhovat ho do větších a honosnějších prostorů. Ne že by nebyl kulturní dům v Záluží dost honosný, ale chtělo to něco nového. Proto se koncert v roce 2009 konal už v divadle Alfa, přičemž byl rozdělený na dvě poloviny: v první polovině vystoupili žáci ZUŠ v sólovém a komorním podání, ve druhé pak orchestr Tremolo.

Ohlasy měl tento počín veliké, tudíž roku 2010 bylo nutné uspořádat vánoční koncerty v Alfě hned dva. První koncert se konal od pěti hodin a druhý ten samý den od sedmi. Forma koncertů byla stejná jako v roce 2009, jen v první polovině vystoupili vždy jiní sólisté a jiná komorní uskupení, ve druhé polovině koncertoval vždy orchestr Tremolo se stejným repertoárem. Mimoto škola uspořádala adventní koncert ve Zruči a v domu Exodus.

Změnu přinesl rok 2012, kdy se škola rozhodla pro velký úspěch poohlédnout po větších prostorech, než jaké poskytovalo divadlo Alfa. Důvodem byl i chystaný křest Vánočního CD orchestru Tremolo, nehledě na to, že dva koncerty za sebou byly pro žáky náročné a jevily se celkově jako nešikovné. Po nepříliš dlouhém váhání zvítězil sál v kulturním domě Peklo, známý svou výbornou akustikou. Vstupenky, přesněji řečeno více jak 700 vstupenek, byly dlouhou dobu předem téměř vyprodané a žákům školy se tedy poštěstilo hrát před počtem lidí, na který mnohdy nejsou zvyklí ani profesionální hudebníci.

A protože Peklo se osvědčilo, konal se v něm i prozatím poslední vánoční koncert ZUŠ Třemošná v roce 2013. Mimoto škola v témže roce pořádala další tři adventní koncerty a žáci ZUŠ vystoupili také jako doprovod na různých adventních akcích.

6.2 Závěrečný koncert v Besedě

Závěrečný koncert ve velkém sále Měšťanské Besedy v Plzni je záležitostí poměrně mladou a myslím, že je třeba poukázat na velké ohlasy, které vzbuzuje, neboť málokterá základní umělecká škola si může dovolit uspořádat koncert v nejprestižnějším plzeňském sále.

První z velkolepých koncertů se konal v květnu roku 2011. Na koncertě vystoupil kromě absolventů školy a výherců soutěží v oborech klavír, housle, kytara, akordeon a zpěv také pianista a pedagog školy Eduard Spáčil. Společně s orchestrem Tremolo provedl skladbu Rhapsody in Blue od George Gershwina.

Koncerty se od té doby staly pravidlem, tedy pokud lze nazvat pravidlem něco, co se stalo třikrát. Na koncertě vždy vystoupí nejúspěšnější žáci školy, absolventi a účastníci soutěží. V druhé polovině obvykle nastoupí orchestr Tremolo, který k této příležitosti vždy rozšíří svůj repertoár o něco nového. Návštěvníci si díky tomu mohli poslechnout např. Concerto for clarinet od Artieho Shawa, Concertino Cminor od Karla Kraugartnera, Mozart's 40th symphony upravenou do jazzové podoby Gordonem Goodwinem, titulní píseň k filmu Schindlerův seznam a další. V květnu letošního roku chystá škola další, v pořadí čtvrtý, závěrečný koncert v sále Měšťanské Besedy, který jistě nezůstane bez nějakého hudebního překvapení.

6.3 Festival Jazz U Řeky

Pravděpodobně nejvýznamnější akcí školy je jazzový festival, který ZUŠ Třemošná každoročně pořádá společně s Městem Třemošná a bezbariérovým domem Exodus. Cílem tohoto festivalu bylo a je propojení profesionální hudební scény s výkony žáků školy. Díky tomu mohou návštěvníci v jeden den vidět na pódiu malé děti, s hudbou teprve začínající a dospělé, fungující muzikanty, kteří se hudbou živí.

Již od svého počátku v roce 2008 se festival koná dva po sobě následující dny na konci června. Dějištěm jsou dva rozdílné prostory: první z nich je sálek ve druhém patře domu Exodus, jehož stěny tvoří prosklená okna s výhledem na koruny stromů a řeku, určený pro uskupení komorního typu, druhou koncertní půdou je prostor za domem Exodus, kde byl pro tyto účely postaven altán s pódiumem a na který se vejde i takové těleso, jako je orchestr Tremolo.

Program festivalu se každým rokem obměňuje, přičemž jedinou stálou složkou je blok vystoupení žáků ZUŠ Třemošná a orchestr Tremolo, který bývá nejžádanější a nejnavštěvovanější akcí celého festivalu. Vedle těchto dvou stálých komponentů si příchozí přijdou na své napříč jazzovým žánrem. Za sedm let konání festivalu přijely i takové hvězdy, jako jsou Tony Lakatoš, Kryštof Marek, Clarinet Factory, Pigeon saxophone quartet, Trio Prokop Andršt Hrubý, Laco Deczi and Cecula New York, Jana Fabiánová, Krausberry, Václav Noid Bárta, Jan Spálený and ASPM, Jana Koubková, Top Dream Company, kvartet Milana Svobody, Matěj Rupert a Ondřej Brousek či Tomáš Kočko.

Příprava festivalu vyžaduje vždy celoroční přípravu, do které se zapojují kromě pořadatelů i učitelé, žáci a jejich rodiče, dokonce i ochotní a nadšení obyvatelé Třemošné. Finanční prostředky získávají pořadatelé především z grantů, darů a od sponzorů festivalu. Vstupné se vybírá dobrovolné, přičemž celý výtěžek z akce případně vždy na bezbariérový dům Exodus.

Festival Jazz U Řeky je oblíbenou akcí, která je charakteristická svou uvolněností, krásným prostředím a myšlenkou pro dobrou věc.

6.4 Ostatní

Vedle těchto akcí pořádá škola několikrát do roka Koncerty talentů, na kterých vystupují nadaní žáci školy, dále třídní přehrávky, které jsou v rámci každého oboru pořádány dvakrát do roka. Žáci školy pravidelně vystupují na vernisážích konaných jednou měsíčně v Brožíkově síni ve Třemošné a na kvantu různorodých koncertů a akcí, jako sólisté či v komorních uskupeních. Velkou část koncertů také zastává orchestr Tremolo.

Pokud nepočítám přehrávky, žáci ZUŠ Třemošná zastanou během školního roku přes sto koncertů, což mě osobně přijde jako ojedinělé číslo.

7 VÝZNAMNÍ ŘEDITELÉ A PRACOVNÍCI ZUŠ

Miroslav Novák

Vystudoval plzeňskou konzervatoř. Na škole ve Třemošné učil a působil jako ředitel od roku 1968. Za svou práci byl i několikrát oceněn (např. v roce 1984 titulem Nejlepší pedagog, roku 1991 titulem Zasloužilý pracovník kultury) a jeho žáci pravidelně vítězili v různých, často i mezinárodních soutěžích.³⁶ Založil a vedl folklorní soubor Úsměváček, který funguje dodnes. Mezi jeho žáky patřila například Jana Vonášková-Nováková³⁷. Za jeho působení ředitele ZUŠ Třemošná škola vzkvétala a svými úspěchy byla známa v širokém okolí.

René Mottl

Plzeňský hudební skladatel, klavírista a kritik. Studoval na hudební škole Bedřicha Smetany. Byl spoluzakladatelem Plzeňského hudebního kruhu, sbormistrem Dělnického pěveckého spolku a pěveckého sdružení Hřímaly. Jako dirigent pracoval v Plzeňské filharmonii. Komponoval instrumentální a orchestrální skladby, písně, melodramy, kantáty, opery apod. Mezi jeho nejslavnější díla patří např. Italské scherzo, balet Láska, opera Dáma s labutí. Jako teoretik napsal rukopisné práce O pěveckém umění. Ve Třemošné působil jako externí učitel klavíru od roku 1966.³⁸

Vlasta Bokůvková

Jako dítě studovala hru na housle na hudební škole Bedřicha Smetany. Vystudovala hudební výchovu na plzeňské Vyšší pedagogické škole a následně hudební výchovu a hru na hudební nástroje na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Ve Třemošné působila v letech 1954 – 1958. Učila také hudebně teoretické předměty na Konzervatoři v Plzni a dosud působí jako lektorka a odborná asistentka na Pedagogické fakultě v Plzni. Je známá svými vědeckými publikacemi a jako výborná houslistka a pedagožka.³⁹

³⁶ LIŠKOVÁ, Alice. ZAVADILOVÁ, Barbora. ZUŠ Třemošná. Seminární práce. Plzeň: ZČU, 2012. 34 s. Mgr. Vít Aschenbrenner, Ph.D.

³⁷ Laureátka několika mezinárodních soutěží.

³⁸ LIŠKOVÁ, Alice. ZAVADILOVÁ, Barbora. ZUŠ Třemošná. Seminární práce. Plzeň: ZČU, 2012. 34 s. Mgr. Vít Aschenbrenner, Ph.D.

³⁹ LIŠKOVÁ, Alice. ZAVADILOVÁ, Barbora. ZUŠ Třemošná. Seminární práce. Plzeň: ZČU, 2012. 34 s. Mgr. Vít Aschenbrenner, Ph.D.

Zdeňka Jarošová

Tato bývalá studentka konzervatoře v Plzni působila dva roky v opeře Florida Grand Opera Miami v USA, po tři roky spolupracovala s Opera Mississauga a byla sólistku komorního souboru Small Chamber Harmony v Kanadě. Nyní se zabývá koncertní činností převážně v interpretaci barokní a duchovní hudby. Od roku 2005 vyučuje sólový zpěv na ZUŠ Třemošná.⁴⁰

Jaroslava Hermanová - Zamrazilová

Jaroslava Hermanová – Zamrazilová je bývalá sólistka opery DJKT Plzeň. Žáci z její třídy se každoročně umisťují na předních příčkách krajských i celostátních soutěží. Na ZUŠ pracuje také jako hlasová poradkyně a připravuje žáky ke studiu zpěvu na konzervatoři a vysoké škole.

Její pedagogické úspěchy jsou všeobecně uznávané a nutno říci, že mnoho jejích žáků se věnuje zpěvu na profesionální úrovni.⁴¹

Eduard Spáčil

Vystudoval Konzervatoř v Brně, AMU v Praze a studoval v Německu a Švýcarsku. V roce 1970 získal 2. cenu na Smetanovské klavírní soutěži v Hradci Králové. Od roku 1975 byl členem souboru Baroque Jazz Quintet, se kterým koncertoval téměř po celé Evropě. V osmdesátých letech se intenzivně věnoval kompozici, zejména elektroakustické hudbě. Nyní je uměleckým vedoucím následné formace Baroque Jazz Quartet a více se věnuje koncertní činnosti jak komorní, tak sólové. Na škole vyučuje klavír a keyboard.⁴²

Věra Müllerová

Během studií se úspěšně zúčastnila několika národních i mezinárodních soutěží - např. na mezinárodní klavírní soutěži v Tokiu (1981) se jako jediná česká účastnice probjovala do užšího výběru soutěžících. Má za sebou rozsáhlou koncertní činnost. Sólově vystupuje již od svých šestnácti let. V zahraničí koncertovala např. v Rusku, ve Francii, Slovinsku, Německu, Anglii, Japonsku, Izraeli a USA. Z významnějších

40 Dostupné z <http://www.zustremosna.cz/zdenka-jarosova>

41 Dostupné z <http://www.zustremosna.cz/jaroslava-zamrazilova-hermannova>

42 Dostupné z <http://www.zustremosna.cz/eduard-spacil>

vystoupení lze vybrat např. koncert pro OSN ve Slovinské Lublani, koncert pro nadaci paní hraběnky Nosticové na Pražském hradu ve Španělském sále (koncert s orchestrem W.A.Mozarta d moll – doprovázel Pražský komorní orchestr za řízení Petra Vronského), koncertní turné po Californii (2001) a jiné. Spolupracuje s významnými českými i zahraničními orchestry a dirigenty. Dále také s předními českými i zahraničními instrumentalisty a zpěváky (E.Urbanová, Z.Kloubová, R.Janál, I.Kusněr, N.Laster, I.Alonso a jiní).

Opakovaně působí jako porotkyně v mezinárodní soutěži pořádané institucí Anglo – Czech Trust v Londýně nebo lektorka mistrovských kurzů ve Velké Británii, Itálii a Francii. Velmi často spolupracuje s Českým rozhlasem, kde má okolo padesáti nahrávek, s Českou televizí, hudebními vydavatelstvími (Panton, Matouš, Avik) a Slovinským rozhlasem (Lublana, Maribor). V únoru roku 2003 přijala funkci předsedkyně Západočeského hudebního centra.⁴³ Je učitelkou a vedoucí klavírního oddělení na konzervatoři v Plzni a od roku 2011 vyučuje klavír na ZUŠ ve Třemošné.

7.1 Dalibor Bárta

Dalibor Bárta se narodil 23.4.1973 v Plzni. Jako dítě žil se svými rodiči v Horní Bříze, městečku ležícím necelých 13 km od Plzně. Jeho otec, Jiří Bárta, byl folklórním zpěvákem Českého rozhlasu v Plzni, proto není divu, že od dětství vedl Dalibora k hudbě. Jeho prvním hudebním nástrojem se staly housle, které však obohacovaly jeho hudební život jen tři čtvrtě roku, tedy do té doby, než je Dalibor doma v ústraní rozlámal. Následovalo studium klavíru (klavír sice nerozlámal, ale u jeho studia také dlouho nevydržel) a vzhledem k profesi jeho tatínka samozřejmě zpěv, který studoval u Jaroslavy Zamrazilové-Hermanové. S počátkem studia zpěvu začal zpívat ve folklórním souboru Usměváček, který ale nezcela uspokojoval jeho hudební touhy, tudíž založil společně se svými přáteli metalovou skupinu Kraken. Jaroslava Zamrazilová-Hermanová vzpomíná na jeho studium takto: „Chtěla bych říct, že Borek byl vážně dobrý zpěvák, ale byl to flink!“

Ve dvanácti letech začal při tehdejší Lidové škole umění Třemošná studovat i hru na klarinet, ale díky jeho nepříliš velkému zájmu výsledky nebyly příliš valné. To se změnilo až v roce 1988, kdy byl Dalibor v druhém ročníku tří a půlletého oboru Výroba hudebních nástrojů v Kraslicích. Tehdy v něm chtěl jeho otec probudit opět lásku k hudbě, a tak mu

43 Dostupné z <http://www.zustremosna.cz/vera-mullerova>

jeho strýc Václav Bárta, rovněž hudebně založený, domluvil hodiny u pana učitele Miroslava Vacka. Ten Dalibora ihned nadchl nejen svým přístupem ke hře, ale vůbec k hudbě jako takové. Po dvou měsících cvičení pod vedením Miroslava Vacka Dalibor nastoupil jako první klarinetista Velkého dechového orchestru Amati Kraslice⁴⁴. Troufám si tvrdit, že toto období pro něj bylo velkou inspirací a zlomovým bodem, protože ho poprvé někdo vnímal jako rovnocenného kolegu a to v něm probudilo smysl pro zodpovědnost. Chtěl se svým kolegům vyrovnat, proto se Kraslice, městečko do té doby bez jakékoliv příležitosti k zábavě, staly výborným místem pro cvičení hry na klarinet, studování partů a zkoumání transkripcí.

Jeho pokroky byly veliké, v roce 1989 vyhrál celostátní kolo Lidových škol umění ve hře na klarinet. Ve školním roce 1989/1990 přestoupil do druhého ročníku maturitního oboru Střední průmyslové školy výroby hudebních nástrojů. Po odmaturování v červnu roku 1993 už Dalibor věděl, že se chce hudbě věnovat profesionálně. A protože měl nastoupit na vojenskou službu, složil konkurz do Armádního uměleckého souboru v Karlových Varech, aby se hudbou mohl zabývat i na vojně. Velitel Armádního uměleckého souboru mu nabídl angažmá v Karlových Varech s tím, že mu armáda bude při zaměstnání financovat dálkové studium na konzervatoři. Dalibor, který již po studiu toužil, nabídku přijal a v roce 1995 začal studovat na Konzervatoři v Roudnici nad Labem, která se zaměřovala na vzdělání armádních hudebníků.

V roce 1997 se Dalibor oženil se svou první ženou, o rok později se jim v Karlových Varech narodila dcera Denisa. Následující rok obdržel na Soutěži Konzervatoří ve hře na klarinet druhé místo a odmaturoval. Po maturitě zažádal velitele armádního uměleckého souboru o přestup na plzeňskou konzervatoř, nebyl militantní typ a chtěl poznat jiný přístup k hudbě, než ten armádní. Absolutorium v roce 2000 tedy skládal už na Konzervatoři v Plzni.

Po absolutoriu se vrátil opět na Základní uměleckou školu ve Třemošné, ovšem už ne jako „nezbedný žák“, ale jako pedagog. V průběhu let zaskakoval v Operetě Divadla J.K.Tyla, kde mu později bylo nabídnuto angažmá. V té době se do Třemošné přestěhoval. V roce 2004, kdy byla zrušena armádní hudba, Dalibor svůj život a hudební působiště

⁴⁴ V té době pod vedením dirigenta Karla Hájka a Jindřicha Pravečka – národního umělce, dirigent a skladatel.

natrvalo přesunul z Karlových Varů do Třemošné. Bohužel velké změny v letech 2001 – 2004 byly pravděpodobně jednou z příčin rozpadu jeho prvního manželství. V roce 2010 se však oženil se svou druhou ženou Ivanou Rukavičkovou, se kterou má dva syny.

Během svého dosavadního života se Dalibor Bárta setkal s bezpočtem žánrů. V dětství ho ovlivnila lidová a folklórní hudba, dále jeho hudební osvětlení pokračovalo metalem a bigbeatem. Po tom, co během svého studia v Kraslicích poznal hudbu orchestrální, se jeho hudební život stal barvitějším. V roce 1992, tedy ještě při jeho studiu výroby hudebních nástrojů, přizval Dalibora jeho strýc Václav k projektu „folklorní divadlo RUSTICA. Přestože divadlo se po jedné sezóně rozpadlo, jejich spolupráce trvala nadále a trvá dodnes. O dva roky později, již v Karlových Varech, Dalibor založil osmičlennou hudební skupinu zaměřenou především na swing, folklor a taneční hudbu. Inspiraci při výběru názvu získal právě ve své předchozí spolupráci se strýcem a kapelu nazval RUSTICA. Nové uskupení koncertovalo nejen pro lázeňské hosty, ale získalo si oblibu v širší společnosti a zavítalo např. do Spojených Států. Během svého desetiletého fungování vydala skupina čtyři CD a obdržela Zlatou desku.

V roce 2008 založil Dalibor společně se svými kamarády Pavlem Hrubým, Jiřím Tarantíkem a Marcelem Bártou saxofonové komorní uskupení Pigeon saxophone quartet. Žánrový záběr tohoto kvartetu je opravdu široký, od jazzové hudby napříč historií přes hudbu vážnou až experimentální. Velkým úspěchem pro těleso bylo turné v roce 2010 s italským saxofonistou a komponistou argentinského původu Javierem Jirotem. Z tohoto turné bylo později vydáno CD.

Spolupráce s Daliborovým strýcem, která se započala v roce 1992, má trvání dodnes. Společně složili bezpočet písniček, přičemž obvykle se strýc Václav ujal skládání textu a Dalibor komponování hudby. Pověštinou se jednalo o experimenty a hříčky různého charakteru, které nepostrádaly nadhled, humor, ale i myšlenku. Do jejich společné tvorby patřil i projekt „Pohádkové kolíbačky“. Písničky s pohádkovým tématem textoval Daliborův strýc Václav, nazpívala Věra Křížková, nahrál X-tet Víta Fialy⁴⁵ a vyšly na dvou CD. Díky této zkušenosti Dalibor získal nabídku k další práci, opět s X-tetem Víta

⁴⁵ Dodnes aktivní těleso variabilního uspořádání, které funguje ve třech podobách: jako jazzové trio, sextet s tříčlennou dechovou sekcí a jako devítičlenný orchestr bigbandového charakteru. Členy X-tetu Víta Fialy bývají proslulí hráči jako je např. Svatopluk Košvanec, Radim Linhart, Zdeněk Zdeněk apod.

Fialy. Jednalo se o natočení pěti CD „Divadla z krabičky“, která měla sloužit jako vzpomínka na malá amatérská divadla z let šedesátých.

Mezi další hudební tělesa, s nimiž Dalibor Bárta hrál či stále hraje patří například Lidová muzika z Třemošné, Vera kvartet, Plzeňská filharmonie, Plzeňský Big Band, Athanor Orchestra Martina Kumžáka, Opereta a Muzikál DJKT aj. Jako hráč je Dalibor zván také ke studiové práci k nahrávání např. filmové hudby.

Za svůj dosavadní život Dalibor složil přes padesát titulů. Pravděpodobně největším Daliborovým skladatelským projektem z posledních let jsou Paměti vrby. Cílem tohoto programu bylo zhudebnit balady a texty svého strýce Václava a vytvořit divadelní koláž či melodramata, která posunou lidovou poetiku do současnosti a budou vyprávět o životě, pravdě, lásce, smrti. Dílo se opírá o hudbu lidovou, tedy o hudbu, která provázela Dalibora v dětství, ale projevuje se v něm i jeho vztah k bigbeatu a prvky hudby židovské a jazzové. Na Pamětech vrby pracoval v průběhu tří let, vrcholem práce bylo několikeré provedení díla a především natočení CD Paměti vrby na jaře roku 2011. Písně nazpívala Věra Křížková a Václav Noid Bárta, hudbu nahrálo těleso Willow orchestra. V současné době připravuje Dalibor Paměti vrby 2.

V říjnu roku 2013 rozšířil Dalibor svůj hudební život o práci dirigenta orchestru muzikálu a operety Divadla J.K.Tyla.

7.1.1 Tremolo

Když Dalibor Bárta nastupoval jako pedagog na Základní uměleckou školu ve Třemošné, dostal od Heleny Papežové, tehdejší ředitelky školy, a jejího manžela Františka Papeže, učitele a hráče na trumpetu, za úkol založit zde orchestr, jehož smyslem by bylo spojení všech vyučovaných nástrojů do jednoho tělesa a tím tak umožnit žákům radost z kolektivní hry. Tak se také stalo a Dalibor v únoru roku 2004 založil z místních žáků a učitelů tehdy zhruba desetičlenný soubor. V té době pravděpodobně netušil, že se zasloužil o zrod mimořádně úspěšného orchestru.

Název Tremolo má hned několik významů. V první řadě je to hudební výraz pro efekt, při kterém silně kolísá frekvence a amplituda tónu, případně může tremolo označovat rejstřík u varhan. Dále je hned na první pohled, díky prvním písmenům ve slově, jasná spojitost s městem Třemošná. V neposlední řadě je to ovšem zkratka: *Třemošenský laskavý orchestr*.

První CD orchestru bylo natočeno v červenci roku 2006 ve studiu Acusticus v Plzni a nese název „Světla ramp“. Žánrově CD spadá do melodií slavných muzikálů jako je Hello Dolly, Divotvorný hrnec, Evita, Kočky či Miss Saigon. V únoru 2007 se orchestr zúčastnil živého vysílání v plzeňském rozhlasu a na základě rozhlasové nahrávky posléze vydal své druhé CD „Tremolo Live“, na kterém je slyšet vedle muzikálových melodií i swing v podobě Glenna Millera a taneční skladba Tequilla. Následovalo CD „Tremolo 009“, které orchestr natočil ve studiu v Dolních Bojanovicích v létě roku 2009. Prozatím poslední nahrávka orchestru je CD „Veselé Vánoce“, natočené na podzim roku 2012 v plzeňském rozhlasu. Koncem března roku 2014 natáčel orchestr ve studiu SONO. Vydání a křest onoho CD jsou očekávány na podzim tohoto roku.

Ve školním roce 2006/2007 orchestr získal 2. místo v celostátním kole soutěže ve hře jazzových, estrádních a tanečních orchestrů v Litvínově. Opravdového úspěchu v této soutěži se orchestru dostalo až v roce 2010, kdy se umístil ve zlatém pásmu a získal další dvě ocenění poroty: za mimořádný interpretační výkon celému orchestru a za odborné vedení orchestru Daliboru Bártovi. Zvláštní ocenění porota uděluje čistě ze své vlastní iniciativy a nestává se tomu často, proto se tato ocenění dají považovat za opravdu velký úspěch. Po této události orchestr vydal DVD z živého koncertu, na kterém jsou k vidění rozhovory s hráči orchestru, dirigentem Daliborem Bártou a ředitelkou školy Jarmilou Žižkovou. Soutěž ve hře orchestrů se pořádá i ve školním roce 2013/2014, proto všichni netrpělivě očekávají, zda orchestr obhájí svůj titul.⁴⁶

V průběhu roku orchestr vystupuje na řadě akcí a těší se u posluchačů velké oblibě. Ohlas má jak u stálých fanoušků, tak u nových, orchestru tremolo neznalých posluchačů. Svou dovednost oslnit cizí publikum si hráči orchestru mohli ověřit například na zahraničním zájezdě v létě roku 2012, kdy svým koncertováním obohatili dovolenou řadu lidí na poloostrově Pelješac a ostrově Korčula v Chorvatsku.

Z původních deseti členů se soubor rozrostl, momentálně má přes padesát stálých členů a neustále se rozšiřuje. Je třeba podotknout, že orchestr má až neobvykle týmového ducha, díky kterému je cítit z produkované hudby život a nadšení. Každopádně je více než jasné, že aranžováním skladeb pro orchestr, poctivou prací, nadchnutím pro věc a

⁴⁶ Dne 6.4. se orchestr zúčastnil krajského kola soutěže ve hře orchestrů a získal zlaté pásmo s postupem do ústředního kola v Litvínově, které se bude konat v červnu 2014. Z 25 možných bodů získal od každého z porotců plný počet, tedy 25 bodů a stal se tak bodově nejlépe ohodnoceným orchestrem celého dne.

přístupem k vedení orchestru i k jednotlivým členům, má na tom všem obrovskou zásluhu Dalibor Bárta. Koneckonců, sám Dalibor mi řekl, že založení a vedení orchestru Tremolo, je věcí, které si ve svém hudebním životě nejvíce cení, protože práce, která něco dává lidem okolo, má vždy smysl.

8 ROZHOVOR SE SOUČASNOU ŘEDITELKOU ZUŠ JARMILOU ŽIŽKOVOU

Jarmila Žižková se narodila 20.3.1962 v Plzni. Po studiu na základní škole pokračovala na Gymnáziu Plzeň na Mikulášském náměstí. V roce 1986 dokončila studium Pedagogické fakulty v Českých Budějovicích obor Ruský jazyk a Hudební výchova pro střední školy. V letech 1986 – 2000 působila na středních školách v Plzni jako učitelka Hudební výchovy a Ruského jazyka. Od roku 2001 byla zástupkyní ředitele na SSUPŠ Zámeček, odkud odešla v roce 2006. Ředitelkou ZUŠ Třemošná je od září roku 2006. Ve volném čase je členkou pěveckého sboru Česká píseň, do roku 2007 byla jeho prezidentkou.

Co pro Vás znamenala ZUŠ ve Třemošné před tím, než jste se stala její ředitelkou?

Pro mě je to škola, ve které jsem začínala jako šestiletá holčička hrát na klavír u paní učitelky Stojevové, která už bohužel nežije. Pak, jako osmiletá, jsem se zde začala učit zpívat u paní učitelky Hermanové – Zamrazilové, proto k ní mám taky tak dobrý vztah. V podstatě mě ZUŠ ve Třemošné provázela celým mým životem, protože jsem ji navštěvovala opravdu od předškolního věku až do vysoké školy a díky studiu na ZUŠ jsem se posléze přihlásila na vysoké škole na hudební výchovu. A musím se přiznat, že když jsme měly na VŠ přehrávky na klavír, tak jsem těžila z toho, co jsem se naučila v ZUŠ.

Byla to pro vás tedy „osudová“ škola?

Ano. Když jsem se totiž vrátila ze studia v Českých Budějovicích, tak do naší ZUŠ začali chodit oba dva mí kluci, takže potom jsem sem vodila oba dva své syny. To už je skoro jako předurčení. (smích)

Bylo něco z toho pro Vás důvodem k rozhodnutí ucházet se zde o místo ředitelky?

To rozhodnutí bylo velice zvláštní. V té době, kdy byl vypsaný konkurz, jsem ležela po operaci kotníku tři měsíce doma. Můj manžel mi řekl o konkurzu a nabízel mi, jestli se nechci přihlásit, ale mě se zpočátku ani moc nechtělo, protože na Zámečku, kde jsem tehdy pracovala, jsem byla velice šťastná a neměla jsem jediný důvod k odchodu. Nakonec jsem si ale řekla proč ne, stejně ležím doma, nemám co dělat, aspoň se zabavím. No a když to dopadlo dobře a konkurzem jsem prošla, tak jsem se rozhodla pro ZUŠ. Protože Zámeček sice je umělecká škola, ale je to škola výtvarná. V mnoha směrech je výtvarná a hudební

škola hodně podobná, pro mě je ale důležitější hudba. Od té doby několikrát do roka vzpomínám na ono rozhodnutí a vždycky si říkám, jak jsem udělala dobře, protože je mi tady hrozně fajn. Vedení školy mě zastihlo ve věku, kdy na to mám ještě síly, synové už jsou odrostlí a vnoučata ještě nemám, bydlím kousek od budovy školy a škola má tak akorát velikost. Ideální spojení.

Tou velikostí myslíte, že není příliš velká?

Přesně tak, naše škola je velká akorát na příjemné řízení. Ani bych si moc nepřála řídit velkou školu, protože v tu chvíli bych jednala jen s jednotlivými učiteli a neměla bych šanci znát děti. Díky tomu, že jsem na všech přehrávkách a koncertech, tak znám všechny děti, to se při počtu 300 dětí dá ještě zvládnout. Takže jsem moc ráda, že tady můžu dělat ředitelku. A přitom žádný důvod k tomu nebyl, jednoduše souhra okolností.

Když jste v roce 2006 nastupovala jako ředitelka ZUŠ Třemošná, měla jste za sebou již zkušenosti jako zástupkyně ředitele na SSUPŠ Zámeček. Měla jste tedy představu toho co chcete jako ředitelka ZUŠ Třemošná změnit, nebo to pro Vás byl skok do neznáma?

Před tím konkurzem jsem se ve škole byla dvakrát podívat a zjišťovala jsem její momentální situaci. Přesto jsem ale vůbec nemohla tušit, do čeho jdu, protože z učitelů, které jsem znala jako žákyně, tady nebyl, až na paní Zamrazilovou – Hermanovou, nikdo. Takže až tak po půl roce vedení jsem pomalu zjišťovala, kam směřovat dál. A rozhodně jsem neměla žádné světoborné myšlenky: založíme orchestr, sbor a podobně. Orchester už měl Borek dávno rozjetý, ale padli jsme si do oka, máme stejné metody a moc si rozumíme ve vedení, proto se orchestr hezky rozvíjí. Ale hodně poslouchám, co se kolem mě děje. Například sbor vznikl v tělocvičně při cvičení jógy, kam chodím se svými bývalými spolužačkami ze základní školy a se kterými jsme kdysi chodily do sboru. Jednou při cvičení Pavlu Bočanovou napadlo, „neuděláme si zase sbor?“ Potom jsem přišla na první zkoušku sboru a sedělo tu třicet lidí. Všechno se tedy částečně objeví samo, ale je třeba to uchopit a rozpracovat to.

Pomohla Vám v současné práci Vaše předchozí praxe zástupkyně ředitele a učitelky hudební výchovy?

Na Zámečku jsem se naučila především kancelářské práce. Přitom když jsem končila VŠ, tak jsem si říkala: Kamkoliv, jen ne do kanceláře. A díky tomu, že Zámeček je škola soukromá, která si musí všechno papírování hlídat sama, tak jsem se naučila opravdu hodně, vlastně bych bez té praxe vůbec nebyla schopná pracovat tady. Profese učitelky mi pomohla jen částečně. Učila jsem do té doby na středních školách a práce s malými dětmi je úplně jiná. Musí se změnit slovník, zpomalit, používat úplně jiné metody, přehrávat, děti se musí pořád motivovat k činnosti, aby je to bavilo. Na střední škole to funguje jinak. Jak učit nauku se vlastně učím pořád. (smích)

Zmínila jste se teď o hudební nauce, vedle toho vedete také sbor. Co jste momentálně raději, učitelka nebo ředitelka a proč?

Raději ředitelka. Proto jsem říkala, jak je paradoxní, že jsem v kanceláři vlastně nikdy nechtěla být. Ale na druhou stranu, když mám v kanceláři nějaký tlak, tak jdu hrozně ráda do třídy mezi děti. To čisté nadšení, které je z nich cítit, mi v tu chvíli hrozně pomůže. Navíc jsem zjistila, že v tomto typu školství je nejvíc a nejrychleji vidět, respektive v našem oboru slyšet, výsledek práce. Ty se půl roku s tím dítětem učíš, pak přijde přehrávka, koncert apod. a když slyšíš, co jsi to dítě naučila..já cítím v tu chvíli opravdu fyzickou radost. To jsem na jakémkoliv jiném typu školy nezažila.

Myslíte, že pro práci ředitele ZUŠ je tedy důležité, aby sám byl alespoň v nějaké podobě hudebníkem? Nebo to může být člověk zaměřený ryze na organizační a účetní stránku věci, bez jakéhokoliv vztahu k hudbě?

Myslím, že aspoň nějaký vztah k hudbě by měl mít. Asi jako ve všech jiných oborech. Nemyslím si, že je nutné, aby to byl výkonný muzikant, to by byla i škoda, aby se člověk, který může rozdávat hudbu, hrabal v administrativě a organizačních věcech. Ale nějaký vztah tam být musí, bez toho si to ani neumím představit. A jako výhoda mi přijde mít obecné hudební vzdělání, protože pokud je někdo zaměřený na jeden obor, tak ho pak nevědomky protěžuje. Takže jsem ráda, že učím nauku a všechny nástroje vidím rovnocenně. Na některých školách jsem například slyšela myšlenku, že keyboardy by neměly hrát na koncertech, to já tak určitě nemám.

Pravidelně navštěvujete akce, které ZUŠ pořádá a to nejen koncerty honosnějšího charakteru, ale i „obyčejné“ třídní přehrávky. Skoro vždy jezdíte na koncerty orchestru Tremolo, přestože to mnohdy bývá záležitost na celý den a příjezdy bývají

v nočních hodinách. To vše děláte přesto, že to pravděpodobně není Vaše povinnost. Chápu to tedy správně, když si myslím, že v tu chvíli tam nejste jako ředitelka ZUŠ, ale jako fanoušek a posluchač?

To ne, jsem tam vždy jako ředitelka. Do akcí s orchestrem Tremolo je vždy zapojeno spousta dětí. Zodpovědnost je v tu chvíli položená na mě, ať už se to týká bezpečnosti dětí či celkových financí a kvality práce, takže já bych si vůbec nedovolila tam nejet. A na přehrávkách se tvářím jako posluchač, ale má to pro mě význam spíše jako pro ředitelku. V tu chvíli se dozvím všechno o kvalitě práce učitele, o jednotlivých dětech, o tom kde máme slabá místa a kde by se dalo něco změnit. Takže pořád je to pro mě práce. Ale milá práce.

Co pro Vás znamená Tremolo?

Pro mě znamená strašně moc celá ZUŠ. Našla jsem tady nejen práci, ale i velké zalíbení. Velké dítě je pro mě celá škola a tím pádem i Tremolo, ale nemůžu Tremolo vypichovat oproti ostatním. Tremolo je to nejúspěšnější, co tady máme a je do něj zapojen největší počet žáků. Na škole je 300 žáků a v Tremolu je jich přes 70, to je obrovské procento. Ale když jsme byli v sobotu s orchestrem na natáčení a Danielka byla v tu chvíli na soutěži klavírů, tak jsem na ní myslela stejně jako na vás ostatní.

Za Vašeho působení ZUŠ Třemošná poměrně „vzkvétá“. Co všechno musíte dělat nad rámec svých pracovních povinností aby vše fungovalo tak jak funguje?

To já vlastně nevím. Asi by se to dalo dělat tak, že bych přišla do kanceláře a ohlíдела si jen zákonem dané povinnosti. Ale není to jen moje práce. Podařilo se vytvořit úžasný kolektiv, díky kterému ta škola funguje. A co dělám nad rámec? Asi třeba ty víkendy s orchestrem apod., tam bych třeba nemusela jezdit. Na druhou stranu bych ale o spoustu věcí přišla. Takže na toto asi neumím odpovědět, nevím co je „rámec“ a co „nad rámec“.

Co Vás baví na práci ředitelky ZUŠ nejvíce?

Vedení školy. A nejvíc se mi líbí, když ve škole fungují učitelé, díky tomu jsou dobré výkony u dětí a mezi sebou to bezvadně funguje. Každý z vás vymýšlí nové akce, které znova přitahují děti a veřejnost a jsou hodně navštěvované. Já z toho pak cítím, že ta práce není zbytečná a není to žádný formalismus. Naopak, neustále to tepe a funguje, to je bezvadné.

Festival Jazz U Řeky, který ZUŠ pořádá společně s domem EXODUS bude mít už 7. ročník. Odkud vznikla první idea festival uspořádat?

S tou myšlenkou uspořádat festival přišel můj muž. My jsme jí promýšleli, rozvíjeli a vznikl z toho nápad dostat na jedno pódium ve stejný termín děti z naší ZUŠ, obvykle i ze ZUŠ okolních, zároveň s profesionálními hudebníky. To promíchání není obvyklé, bývají buďto jazzové festivaly s profesionály či naopak. Ta myšlenka mi přijde šikovná a svůj účel splnila, navíc pomáháme formovat hudební vkus nejen svým žákům, ale i veřejnosti. První ročníky jsem se bála, aby hlediště nezelo prázdnotou, protože jazzová hudba může být pro běžného posluchače někdy obtížná. Dnes už můžu domluvit cokoliv a vždy si to svého diváka najde.

V čem tedy myslíte, že tkví obliba festivalu U Řeky? Třemošná je malé městečko a přitom se na festivalu vždy sejde obrovské množství lidí..

Jednak je to v krásném prostředí, každého to sem táhne, protože to je hezké. Druhá věc je Tremolo, což je tak profláknutá záležitost, že přijde vždy nejvíc lidí. I kdybych sem pak pozvala Karla Gotta, tak na něj nepříjde tolik lidí jako na Tremolo. Nemalá součást je také ta materiální a to je dobrovolné vstupné. Ale tehdy jsem se rozhodla, že je pro mě organizačně jednodušší získat více peněz od sponzorů, než být závislá na počtu návštěvníků a riskovat, že nikdo nepříjde. Nehledě na to, že takhle to má báječnou atmosféru, s hlídaným vstupným už by to nebylo ono. Takže tyto tři věci. A počasí. (klepe si na zuby)

Jaké máte plány do budoucna?

Je, Barčo hrozně velké plány máme. Letošní rok je, myslím, podle čínského horoskopu rokem koně, takže má být celý rok v cvalu. Takže i plány jsou obrovské. CD Tremola je plánem na celý rok, pořádáme krajské kolo soutěže orchestrů, chystá se opět absolventský koncert v besedě, festival.. Přičemž to vše je vlastně otázka jen dvou měsíců. Hned v říjnu se chystá křest CD spojený s koncertem v Pekle, jednoduše je toho hrozně moc. A rozhodně bych si to sama bez opory kolektivu nemohla dovolit, všichni dělají „nad rámec“.

A otázka na konec. Co pro Vás znamená ZUŠ ve Třemošné nyní, když máte za sebou 8 let jejího vedení?

To už jsem vlastně řekla, je to moje třetí dítě. Chytlo mě to ve věku, kdy jsem pořád schopná celkem pracovat a jestli mi to ještě dlouho vydrží, tak budu jediné ráda. Naplňuje mě to obrovským způsobem, prostě jsem tu šťastná.

9 ZÁVĚR

Za téma bakalářské práce jsem si zvolila Základní uměleckou školu Třemošná. Škola v současnosti patří mezi nejúspěšnější školy Západních Čech. Během svého fungování získala řadu ocenění a její žáci pravidelně vyhrávají umělecké soutěže na celorepublikové úrovni. Žáci se na škole mohou uplatnit nejen jako sólisté, ale i jako souboroví hráči. Největším příkladem tomu je orchestr Tremolo, který v současné době čítá přes sedmdesát členů.

Bakalářská práce by měla pracovníkům školy, žákům a jejich rodičům a jiným zájemcům poskytnout přehledné shrnutí o historii a současném stavu školy. Při vypracování práce jsem si rozšířila své dosavadní vědomosti o škole a poznala jsem blíže její současné pracovníky.

Základní umělecká škola Třemošná vešla díky své prosperitě do povědomí široké veřejnosti a svými aktivitami a úspěchy se může směle srovnávat se školami v Plzni, dokonce jim může v mnohém i konkurovat a stala se jim rovnocenným soupeřem, kolegou. Proto jí jistě patří obdiv a uznání.

10 RESUMÉ

As a topic of the bachelor's work I chose the Elementary Art School in Třemošná. Currently, the school belongs to one of the most successful schools in West Bohemia. During its functioning it won a couple awards and students of the Elementary Art School in Třemošná regularly win arts awards in nationwide level. Students can participate not only as soloists, but also as team players. The best example is an orchestra Tremolo that nowadays has more than seventy members.

The bachelor's work should provide a clear summary of history and the current situation of the school to the school employees, students, their parents and to other candidates. During writing this bachelor's work, I expanded my existing knowledge about the school and I got to know better the current employees of the school.

Thanks to its prosperity, the Elementary Art School in Třemošná came to the attention of the general public and because of its activities and successes it can be boldly compared with other schools in Pilsen, it can even compete with them and become a rival to them, a colleague. Therefore, it certainly deserves admiration and appreciation.

11 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ

Literatura a prameny:

1. BORN, Jan. *Pamětní kniha obec Třemošná I.* 134 s.
2. BORN, Jan. *Pamětní kniha obec Třemošná II.* 200 s.
3. KOLEKTIV AUTORŮ. *Třemošná 1181 – 2001.* 88 s.
4. KOLEKTIV AUTORŮ. *Kronika ZUŠ Třemošná 1. díl.* 287 s.
5. KOLEKTIV AUTORŮ. *Kronika ZUŠ Třemošná 2. díl.*
6. KOLEKTIV AUTORŮ. *Kronika ZUŠ Třemošná 3. díl.* 383 s.
7. LIŠKOVÁ, Alice. ZAVADILOVÁ, Barbora. *ZUŠ Třemošná.* Seminární práce. Plzeň: ZČU, 2012. 34 s. Mgr. Vít Aschenbrenner, Ph.D.
8. PROCHÁZKA, Vladimír a kolektiv. *Příruční slovník naučný I.díl.* Praha: Nakladatelství československé akademie věd, 1962. 820 s.
9. PROCHÁZKA, Vladimír a kolektiv. *Příruční slovník naučný II.díl.* Praha: Nakladatelství československé akademie věd, 1963. 932 s.
10. PROCHÁZKA, Vladimír a kolektiv. *Příruční slovník naučný III.díl.* Praha: Nakladatelství československé akademie věd, 1966. 960 s.
11. PROCHÁZKA, Vladimír a kolektiv. *Příruční slovník naučný IV.díl.* Praha: Nakladatelství československé akademie věd, 1967. 936 s.
12. ZAVADILOVÁ, Barbora. *Dalibor Bárta.* Seminární práce. Plzeň: ZČU, 2012. 13 s. Mgr. Vít Aschenbrenner, Ph.D.

Internetové zdroje:

1. Loutkové divadlo Třemošná. DDM Kamarád Třemošná [online]. 2014 [cit. 2014-03-25]. Dostupné z: <http://www.divadlotremosna.cz/>
2. Webknihovny.cz. *Městská knihovna Třemošná* [online]. 2014 [cit. 2014-03-09]. Dostupné z: <http://knihovnatremosna.webk.cz>

3. Společnost malíře Václava Brožíka. *Společnost malíře Václava Brožíka* [online]. 2014 [cit. 2014-03-25]. Dostupné z: <http://spolecnostm vb-tremosna.cz>
4. Město Třemošná. *Oficiální stránky města Třemošná* [online]. 2014 [cit. 2014-03-09]. Dostupné z: <http://www.tremosna.cz>
5. Základní umělecká škola Třemošná. *Základní umělecká škola Třemošná* [online]. 2014 [cit. 2014-04-09]. Dostupné z: <http://www.zustremosna.cz>

Rozhovory:

1. Rozhovor s Daliborem Bártou: 1.5.2012, 2.5.2012
2. Rozhovor s Jarmilou Žižkovou: 4.4.2014